

TELEGRAFUL ROMAN.

Nr. 56. ANUL XI.

Telegrafulu este de doua ori pe septemana: joia si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditiunea foiei; pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a, prin scrisori francate, adresate catre espeditiura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. car' pe o jumtate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu an 8 fl. era pe o jumtate de anu 4. fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 fl. pe 1/2 anu 6 fl. v. a.

Sabiu 8 Iuliu, 1863.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu cu litere mici, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. s. pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v.

Diet'a transilvana.

Siedinti'a III, din 1/16 Iuliu 1863.

Siedinti'a se ncepe la 11 ore cu citirea protocolului in limb'a magiara, germana si romana. Precumu se vede din protocolulu acest'a, in siedinti'a de ieri au fostu presinti 89 membrii.

In decurgerea ce irei testului germanu, Episcopulu Siagun'a observa, ca acest'a nu e intru tote conformu cu testulu magiaru.

Dr. Teutsch reflecta, ca dora aru fi mai bine a lasa observatiunile pana la urma, dupa ce adeca se cetescu toate testurile.

Eppulu Siagun'a aru avea mai multe observatiuni in privinti'a ducerei protocolului in cele trei limbi, s. a.; dar' de astadata se marginesce prelunga intrebarea, ca ore nu aru fi consultu a se alege o comisiune de trei membrii din cele trei nationalitati, carei'a sa se concreda verificarea protocolorulu.

Presedintele observa, ca la tempulu seu se va compune anume o comisiune pentru verificarea protocolorulu.

Rannicher espune, ca deocamdata nu e cu potintia a se face destulu cerintiei d. deputatu alu Saliscei (Eppu Siagun'a); dintr'alte recunosec si densulu, ca protocoalele nu consuma tocmu intru tote; asemenea ca confinu unii termini deveniti inconvenibili, d. e. in testulu magiaru s'a disu „nem egyesült Püspök“, in locu de greco-orientalu, carea este nu mirea cea adeverata; in fine densulu va sa fia numitu in protocolu deputatulu Sabiului, ear nu Consiliariulu gubernialu (As a e! So ist's!)

Manu (Gavr.) reflecta la § 13 si 14 din testulu magiaru, ca adaugerea „din tote nationalitatile si confessiunile“, acolo unde au fostu verb'a de deputatiunea, ce invitase pre Esc. Sea Commissarulu regescu la deschiderea dietei, aru fi de prisosu.

Schuller (Mich.) face unele reflexiuni in privinti'a catoru va termini necorespondenti din testulu germanu.

Muresianu e de parere, ca la numele deputatilor sa nu se puna nici unu caracteru.

Eppu Siagun'a totudeun'a se declara multiamitu, candu se va numi deputatulu Saliscei.

Eitel e incontr'a terminulu: „wird zur Wissenschaft genommen.“ Presedintele -lu replica.

Cu acestea si alte notitie mai mici stilistice protocolulu e verificatu, si Presedintele recuira pre DD. Angialu si Rusu, ca membrii nouveniti, a depune apromissiunea prescrisa, ceea ce sa si face.

In fine trecendu-se la ordinea dilei, Presedintele cetindu numele tuturor membrilor de fatia (91), pune numele lor in urna, si apoi denumesc prin sortire cele noua Comisiuni prescrise prin §. 5. alu ordinei provisorie de afaceri pentru verificarea alegerilor deputatilor. Cele 9 comisiuni suntu compuse asi:

I. Contele Beldi, Petru Manu, Vaida, Lassel, Domzsa, Dr. Maioru, Mog'a, Constantinu Ioanu, Macedonu, Fabini.

II. Brandsch, F. de Brennerberg, Lada, Brecht, Eitel, Demianu, Codru Dragusianulu, Birtler, Laszlofy, Dobra.

III. Conte Sterc'a Siolutiu, Branu de Lemeny, Br. Friedenfels, Budaker, Rannicher, Obert, Dr. Teutsch, Schneider, Puscariu, Dionisiu Siolutiu.

IV. Angialu, C. Schmidt, H. Schmidt, S. Balomiri, I. Balomiri, Kirchner, Dr. Ratiu, Schnell, Thiemann, Gavriilu Manu.

V. Mich. Herbert, Orbonasiu, Gull, Schwarz, de Rosenfeld, Sancsali, Br. Siagun'a, Ladisla Popp, Dunc'au, Iosifu Siolutiu.

VI. Roth, Cipariu, Russu, Florianu, Binder, Schuler de Libloy, Hannia, Petru Popu, Wittstock, Franc. de Trauschenfels.

VII. Popasu, Haupt, Dr. Eugeniu de Trauschenfels, Br. Bedeus, Vlass'a, Fekete (Negrutiu), Dr. Binder, Muresianu, Tulbasiu, Leontinu Popu.

VIII. Nagelschmidt, Br. Bruckenthal, Popoviciu, Contele Nemes, Popea, Dr. Vasiciu, Ioann Ratiu, Dr. Wachter, Michailu Schuller, Bolog'a.

IX. Eduard Herbert, Munteanu, I. Schneider, Baritia, Baronu Salmen, Alduleanu, Macellariu, Biltiu, Alessandru Bohetielu, Trausch, Balasiu.

Presedintele provoca acumu pre comitetele acestoa a se constitui si a-si incepe lucrarile catu mai curendu; comunica, ca credintiunile venite li le va impartasi indata, si enuncia, ca numai decatu dupa terminarea verificatiunilor va publica dnu'a tinerei siedintiei celei mai de aproape.

Si cu acestea siedinti'a III se ncheia dupa 12 ore.

Diet'a Transilvaniei.

II.

(M. B.) Diseramu in numerulu trecutulu alu Telegrafulu, ca speramu inarticularea natiunei romane intre celelalte natiuni ale Transilvaniei.

Cu tote ca inea nu suntemu siguri despre acest'a, se presupunemu totusi baremu pe unu minutu, ca inarticularea se va intimpla fara atare contradicere mai insemnata din partea neromanilor: ce urmeza de aci?

Respundemu: ca indreptatirea egala a Romaniloru cu celelalte natiuni!

Vomu fi egali! Insa cumu sa o pricepemu noi ast'a? Nu cmva egalitatea insemna a porta greutatile tierei asemenea cu celelalte natiuni, a pote vorbi romanesce a casa si in bisericu, si a scrie ori ce in cause familiari seu private fara impedeare? seu dora egalitatea insemna si mai multu?

Noi dicemu: ca deaca natiunea romana va fi priimita de a patra natiune, si va gusta fruptele egalitatii, ea trebuie se aiba asemenea drepturi cu celelalte natiuni, insa nu in intielesulu de mai susu, ci astufelu ca ea sa fia respectata in tote afacerile publice si comune, sa fia reprezentata preutindenea cu asemenea drepturi, nu numai civili, ci si politice!

Ne oprimu pentru unu momentu la cestu din urma.

Cine cunoște estinderea drepturilor si urmarile practice ale acestora, precumu si starea politica a natiunilor privilegiate din Transilvania: va sci bine, ca fia care dintre aceste a avutu si are institutiuni deosebite nu numai in referintiele civili private, dar' si in cele publice si comune ale lor; astfelu e d. e. universitatea sasasca, scaunele seu comitatele cu deosebite numiri si indreptatiri ale siefilor din fruntea cercului seu a comitatului, si ce e mai de insemnatu fia care natiune au avutu si are teritoriu deosebitu!

Acuma, deca plecamu din puntulu de vedere alu indreptatirii egali, unde vomu deveni? acolo ca Romanii potu pre-

tinde sa aiba si ei óresicari institutiuni, tribunale deosebite, capu nationalu, si unu teritoriu anumitu si despartitu de teritoriile celorlalte natiuni; altucum ce va sa insemne inarticularea Romániloru si egal'a indreptatire? Titulus sine vitulo, o nemic'a intréga!

Aru fi dara de lipsa neincungiurabile, cá Romániloru sa li-se acordeze unu pamentu detiermuru, care sa se numósca „romanescu.“

Aice insa dámu de o greutate ponderósa, cáci ast'a numai asiá si atuncea s'aru poté intemplá, deaca tóte satele, cetátile, districtele si comitatele locuite de majoritatea Romániloru s'aru trage dela teritoriile celorlalte natiuni, si s'aru preface intr'unu corpu, ce s'aru numi „romanescu“, — unde apoi viéti'a, si moravulu nationalu s'aru poté pastrá cu siguritate de ori ce influintia neromána, s'aru poté desvoltá intr'o mesura necredita, si a propósi cu pasi repedi cátra culmea culturei.

Apoi bine! ce voru díce la acést'a cealalte natiuni? Nu cumva se voru senti vatemate in drepturile loru de pana acum? poté—voru ele suferi o astfelu de interpretare a indreptatirei egale? déca nu; ce e de facutu, cá nici Románii, nici nerománii sa nu se plánga asupr'a urmárilor inarticularei?

Aceste si asemenea cestiúni ponderóse voru veni pe tapetu in diet'a Transsilvaniei; e de lipsa dara cá deputatii nostri sa se consolideze si sa precugete bine, ce politica voru urmá la cestiunea inarticularei natiunei románe. —

De-la Dieta.

Sabiiu in 7/19 Iuliu. Precumu aretaramu in numerulu tracutu, comisiunile insarcinate cu verificárele alegériloru s'au compusu. Aceste comisiuni acum s'au constituitu, alegendu-si presiedintii si referintii, si parte si-au si inceputu, parte-si voru incepe máne lucrárele. Se spera, ca aceste lucrári, nefiindu pedeci insemnate, se voru gatá in câte-va díle, si atunci apoi d. Presiedinte interimálu alu dietei va publicá díu'a, cându sa se tína siedintia publica.

Intre óspetii magiari, veniti la Sabiiu cu ocaziunea dietei, sa afla si Conte Andrassy Gyula si d. Colomanu Tisza, capulu partidei „határozat“—istiloru din faimós'a diet'a a Ungariei din 1861.

Senatulul imperialu

Dupa o depesie telegrafica a lei „Hermannstädter Zeitung“ etc. dtó Vienn'a 14 Iuliu cas'a magnatiloru a priimitu legea patrica dupa proieptulu comitetului. In aceea si aduse Ministrulu in cas'a deputatiloru proieptulu unei ordine de concursu. Giskra aduce unu proieptu pentru regularea dreptului de adunare si alu reuniuniloru, Mühlfeld pentru admiterea Israelitiloru la oficiile de notari. Tinti indespeleza pre Rechberg pentru satisfaciunea paruta nemultiamitóre a Rusiei pentru violárele de granitía facute in Galití'a.

Sabiiu in 4 Iuliu. Dupa unu telegramu, ce l'au auditu „Hermannstädter Ztg.“ etc. venindu la Sabiiu, p. n. s a n c t i u n a r e a D. C o n r a d S c h m i d t de Comite alu natiunei sasesci aru fi si urmatu.

Sabiiu in 5 Iuliu. „Herm. ztg.“ etc. ne spune, ca in 3/55 Iuliu dupa siedintia dietala deputatii sasi se dusera la d. C o n r a d S c h m i d t, spre a-lu fericitá prin Superintendintele D r. B i n d e r pentru denumirea de Comite alu natiunei sasesci.

Epistola deschisa

c á t r a m u l t u O n o r a t i i D e p u t a t i a i D i e t e i t r a n s s i l v a n e . *)

Domniloru!

Din unu Telegramu alu Gazetei de Sabiiu intrunita cu mesagerulu ardelenescu amu vediutu, cá D. Br. Kemény István din Ciunbrudu e Deputatu in Cerculu I alu Comitatului Albei de josu.

Cumu s'au mistificatu protocélele, si cumu au ajunsu Br. Kemény István a figurá de Deputatu alesu in Cerculu I la Bikisiu, nu sciú; sciú inse dingur'a Presiedintelui Comisiunei de alegere in Cerculu I la Bikis, a Dnului Jude

*) Assémenea si art. Ce facu Magiarii etc.? in Nr. 54, — si corespondintia din Bichisiu in Nr. 55 alu acestui díuariu! (Red.)

primariu Bartsai Albertu, ca rezultatulu votisárei de alegere fu urmatorulu, publicatu de pre Galerí'a Casei de alegere vineri in 11 l. c. la 2 óre dupa ameadu la alegatori;

Kemény István	564	voturi
Axente dela Belgradu	676	„
Arsintea dela Belgradu	51	„
Axentia	176	„
Axinte Ioann dela Belgradu	25	„
La Domnu dela Belgradu	5	„
Arsentia	27	„
Ia Belgradu	2	„
Severu	7	„

Majoritatea dechiarata de D. Jude primariu fu a lui Axente dela Belgradu cu 674 in contr'a a 564 voturi ale Br. Kemény.

Atátu din díuarele publice ale Clusului, cátu si dingur'a D. Jude primariu Bartsai Albertu sciú, cá asiú stá sub cercetare criminala pentru conturbarea religiunei, si din asta cauza presupunu, ca comitetulu centralu din Aiudu me va fi aflatu in puterea § 34 alu regulamentului dietalu litera a) de ne-alegiveru, proclamándu in loculu lui Axente din Belgradu cu 674, respective cu 967 de voturi, pre Br. Kemény István cu 564 voturi de Deputatu in Cerculu I alu comitatului nostru. Venindu la meritulu acestei inculpári, mai antáiu mi ceru iertare, ca din lipsa de tempu si ocupatiunea cu castigarea pánei de tóte dílele nu amu infruntatu asertele áceloru díuare si ale privatiloru, apoi mi-iau voia a aretá pana in cátu stau eu sub cercetare criminala pentru conturbarea religiunei.

Dupa ce in anulu 1862 pre la finitului lui Februaru fui alesu de poporulu bisericeii din Lipovenii Belgradului de curatoru primariu, si prin decretulu venerabilelui Consistoriu din 11 Martiu a. e. cu Nr. 165 intaritu si de acela si recunoscutu, cea mai sánta detoria a mea o crediui de a face unu Inventariu despre lucrurile mobile ale sántei bisericeii, si spre acestu scopu orendui sub conducerea controlorului St. Bisericeii de atunci D. Asesoru actualu Nicolau Barbu la sedri'a din Aiud o comisiune, care presentanduse dupa ordinu in Biserica fu respinsa si reiptata de suspinsulu acum Protopopu Augustu de Pap.

Intielegendu eu de acést'a nesupunere a Dlui Protopopu si Parochu in Lipovenii August de Pap, me presentai Dumineca sér'a in 9 Martiu la Biserica, si dupa finitului vespertinei si esítulu ómeniloru din Biserica dupa ce ineciá cresniculu usiá St. Bisericeii, cerui si luai cheile la mine, aretándu V. Consistoriu casulu obvenitu, si nesupunerea Parintelui Protopopu.

Intr'aceea a 2 dí diminétia la 6, 10, si 4 óre inainte si dupa amédí lasai cresniculu cheile, cá sa deschida St. Biserica, sa nu se intrerumpa servitiulu dumnediescu si asiá continui preste tóta septemán'a, pana cându putui face Inventariulu.

Intr'aceea Parintele Protopopu Augustu Pap alergá la Clusiu, me acúsá la Guberniu de conturbarea Religiunei, In-naltulu Gubernu cerú Relatiune dela onoratulu Magistratu, si acest'a o si facú.

Ast'a si atát'a e culp'a mea; ast'a si numai ast'a e conturbarea de religiune, pentru care si despre care eu nu fui intrebatu nice odata si pentru care la aretarea unui omu fui eschisu de comisiunea centrale dela alegere din Belgradu, fara a pote recurge dupa regulamentulu § 49 lit. b.

Acést'a inculpare de conturbare a religiunei nu e asiá dícendu nice o aretare criminala „eine strafbare Criminalanzeige“, o fassiuone intarita cu juramentu, ci unu misticismu fára capu si socotéla, o malitia si reintia diavolésca, de care nu póte fi scutitu nice unu omu pre lume, cu atátu mai vertosu pretendintii de Deputati in Transsilvani'a.

Eu in cele din urma credu, ca Domnii Deputati ai dietei transsilvane cunoscu legea séu regulamentulu dietalu si legile penali cu Procesur'a cu multu mai bine, decâtu sa aiba lipsa de esplicarea si interpretarea mea.

Cu cea mai profunda stima si reverintia amu onóre a me insemná.

Axentie Severu m. p.
alesulu cercului I in comitatulu Albei de josu.

Reghinulu sasescu in 11 Iuliu c. n. Onorata Redactiune! Fidelu promisiunei mele ve tramitu ceva

si despre alegerea din Milasiu mare, Comitatul Clusului, in urmatoarele:

Precumu in V. Samtion'a, asiá si in Milasiu sau infatisiatu mai toti alegatori Románi si au siediatu neclatiti pana la finitul alegerei, manifestandu o loialitate si fidelitate cátra inteleginti'a romána, in cátu póte servi de modelu vercárei natiuni din patri'a nóstra. Departarea unoru locuri de cáte dóna díle, tempulu favoritoriu pentru lucrulu cámpului nu-i potura tiné a casa, ci cu totii grabira cu „bolet'a“ in mána a se infatisiá tempuriu la alegere pe 30 Iuliu c. n., care durá pána in 2 Iuliu c. n. la ameadí, si cu asiá voia buna erau, parca mergeau la ospetiu. Dóua díle si jumatare sacrificara numai si numai sa véda unu deputatu románu reesitu si nu se departara, pana nu si-au datu bolet'a, si atunceá numai cu Satulu intregu; ma unii, pre cari ii ajunsese a dóu'a séra si inca nu-si dedura „bolet'a“ strigau in gur'a mare: „nu ne ducemu, si déca aru tiné o septemana alegerea! si éara altii, cari erau din 'satele mai aprópe, diceau: „Sa mergemu a casa, dar pe diminétiá toti sa fimu iar aci!“ si asiá si fu; nici unulu nu remase a casa. Sasii votisara pentru Trauschenfels, Zeitungschreiber, si Zeitung, Ungurii pentru parochulu localu din Milasiu D. Hosszu, Presiedintele Comissiuinei, cá cându ei n'aru fi sciutu, ca presiedintele comissiuinei nu póte fi alesu dupa Instructiunea prov. dietala in acelasu cercu de alegere, unde presiede; insa principiului loru, ca unde potu sa strice Románului, acolo se-i strice, avendu sperantia si planu, ca absolut'a majoritate prin inpartirea voturiloru la mai multi deputati sa se strice si asiá sa se faca a dóu'a alegere, la care apoi sa iésa póte D. Hosszu deputatu; dara multiamita cercului, cá nu li sa sfeti, ci majoritatea Romániloru dándu voturile D. Pavelu Dunc'a, au reesitu. O fractiune mica de Románi, precumu 18 nemesi din Cozm'a si cate-unu renegatutu si alti oponenti, dedura voturile D. Hosszu, macar ca D. S. spuse cá sa nu-i dea voturile pentru ca acelea se perdu, macar ca preotii loru si inteleginti cu influentia si din Reginu le-au esplicatu cu frumosulu, ca ce stricatiune póte sa ne devina din aceea, déca ei dau voturile D. Hosszu, parca nu sciú ce cugetu diabolicu jacea in ei, parca aru fi fostu instruiti de verunu Románu renegatu spre a face aceast'a. Amu si putea numi persón'a acést'arenegata — pentru-ca avemu si documinte amána — dara o retacemu parte din respectu cátra persóna, parte pentru-ca aducendu-si aminte de cea mai buna s'au intorsu si au contribuitu spre efeptuirea de-a fi alesu doritulu majoritáti, parte mai scurtu dicendu, cá amu reesitu cu D. Dunc'a. (Vá urmá)

Ungari'a

Din Carasiu 15 Iuliu 1863. Pe cându fratii románi din Ardélu serbéza adi o dí de totu mare adumánduse sa lucre si sa otarésca asupr'a sortii si viitoriului loru, — noi Carasienu suntemu siliti a inregistrá, — spre nemangaierea nóstra — o travestia séu nu scimu ce, dóra ceva parodi a ironica despre noi.

Tare, prétare ne suprinse articolulu D. Aloisiu Vladu datatu din Lugosiu 1. Iuliu, si publicatu in „Sürgöny“, gazet'a semioficiósa magiara din 11 Iuliu a. c., — iéra mai tardiu primitu si de alte jurnale magiare si germane.

Articolulu acést'a eclalantu e urmatoriu:

„Lupt'a spirituala, ce sau portatu in privinti'a implerei demnitáti de administratoru in Comitatu nostru prin avangierea fostului administratoru Teodoru Serbu de comite supremu in comitatu Aradului, intre mine (Vladu) si intre rev. D. Vilmos Kruesz subparochu rom. catolicu pe cámpulu presei in „Idök-tanuja“, iéra din partea intelegintiei románe pe calea petitiunala, si in fine si din partea magiariloru si din a romániloru; parte apriatu, parte pe cale ascunsá (!); — intrebarea, cá óre administratorulu comitatului nostru sa fia magiaru séu románu, unitu séu neuitu, romano-catolicu séu protestantu? Acea lupta si intrebare s'a decisu prin resolutiunea préinalta a Maiestatei Sele c. r. cu datulu din 10 Maiu a. c., — denumindu-se prégratiosu Il. Sea Dlu Stefanu Ambrusiu consiliariu forului supremu c. r. in desponibilitate. —

Acésta préinalta denumire, precátu de neasteptatu ne-a suprinusu pe toti, pe atátu au fostu multi curiosi de a sci, cá de ce religiune e Ilustritatea Sea? pentruca la noi, desi asiá intelegintiei magiare, precumu si acelei románe nu-i place apriatu a marturisi, dar? religiunea nu s'a indatinatu a fi unu boldu chiaru ne insemnatu alu faptelor. —

Fiindu preste totu cunoscuta aici acea imprejurare, cumca famili'a Ambrusu dela Oradia-Mare e o familia vechia romána, nobila, multi aceea au crediutu si doritu, ca de aru fi mai bine calvinu, decátu neunitu, si cu debunaséma s'a si aflatu asiá individu, care a clevetitu, ca e reformatu, mai tardiu inse inca innainte s'a desvelitu, cumca Il. Sea e romano-catolicu, pasindu la tenerétiéle sale in sinulu acestei biserici. —

Afara de imprejurarea acést'a de frunte, totu insulu a fostu curiosu si spre aceea, cá óre de ce natura, statura, si temperamentu e? cá dupa aceste in privinti'a viitoriului sa se póta prognostisá. —

La tóta acésta curiositate si nepaciintia s'a facutu capetu prin ajungerea Ill. Sele in 2 Iuliu a. c. in mediloculu nostru, in linistea si simplicitatea cea mai mare, neasceptatu, incortelinduse in edificiulu comitatului.

In alta dí la 10 óre diminéti'a, diregatorii comitatensi locali facendu-si onórea sub conducerea Dlu comite Atanasiu Ratiu de Caransebesiu, Il. Sea la cuventarea salutatóre adresata prin conducatoriulu, a respunsu in cuventare meduósa, corecta, otarita si fluida in limb'a magiara, si vediendu pe mai multi diregatorii comitatensi representati in vestminte romane de parada, a dechiaratu sub decursulu cuventárei, cumca cu zelu vá preajutá interesele poporului románu comitatensu privindu la scopulu préinaltu alu Maiestatii Sele imp. reg. si incátu se póte dupa sfer'a sa, le vá si indestulá.

Dupa acést'a se representara magistratulu orasianu, preotimea g. n. u. sub conducerea protopopului, maideparte capitululu unitu subt a episcopului gr. cat. salutandu conducatoriulu a treoru corporatiuni pe Ill. sa in limb'a magiara, pentruca nu e in deplin'a possessiune a dialectului románu banatiénu. Altmintre dechiaratiunea Il. Sale facuta innaintea magistratului comitatensu, si procedur'a-i strinsu nepartinitóre de pána acuma, póte servi de sigurantia indestulitóre fiacáru in privinti'a aceea, cumca sinceru iubesce pe poporulu románu, din alu cáru sinu purcede, si de care nici cându s'a negatu, interésele lui in sfer'a activitatii sale le vá promová, si deórece in acelea e constrinsu prin instructiuni, abiá ar poté face mai multu in posetiunea sa si celu mai entusiastu.

Altu cum Il. Sea e de statura nalta, plinu de taria, brunetu, barbatu cu perulu mestecatu in caruntetie, in fétia lui se oglindéza linistea sufletésca si resolutiunea, sinceritatea si tienerea de sine e militara, carea si-a insusit'o inca in timpulu judecatoriei militare. —

Vorb'a-i e placuta, inse numai atát'a vorbesce, cátu eugeta ca e delipsa; aceea ce dice, forméza convingerea sa, si pentru acést'a incungiura sporirea vorbeloru. Promissiuini nu face, dar' tocma din caus'a acésta se póte presupune despre densulu, cá déca promite ceva, atunci vá si implini. Fiindu disciplinatu si singuru, e gat'a si e aptu, a manipulá disciplin'a cu mân'a tare, altu cum in procedur'a sa e rece, in manier'a sa umanu, si are o virtute rara; clevetitoriloru si fatiarniciloru nu da incre dere, má nici ascultare.

In capetu spre caracterisarea lui servesce si acea imprejurare, cá pe umerii sei se ingreuna responsabilitatea pentru portarea causeroru de administratur'a comitatensa; ne avendu in natur'a sa, de a trage tóte in sfer'a activitatii sale, si tienendu pentru sine strinsu agendele presidiale, portarea agendeloru administrative le a incredintiatu antátului Vice-comite, carele pe terenulu acést'a are mare desteritate, praesa si neostenéla, si pentru sine a refnitu supravighierea mediata. (Capetulu urméza).

Varietati si noutati de dí.

Sfintirea catedralei gr. orient. din Cernaútiu, carea erá sa urmeze in dílele, acestea, trebui sa se amáne-precumu ne spune „Bucovina“, camu pána cátra capetulu lui Augustu cal. v., nefiindu inca sosite vasele cele sfintite, care au de a se espune mai náinte in Vienn'a.

(Prándiu diplomaticu.) In 4/16 Iuliu, díu'a deschiderei solenele a dietei fu in sala cea mare a gimnasiului luteranu prándiu mare diplomaticu, la care luara parte toti membrii dietei. Si Magiarii cu Eppulu rom. cat. Heinald se presentasera. — Escellentia Sea Comissarulu regescu Contele de Cronneville radicá uniculu toastu pentru Maiestatea Sea.

(Neerologu.) D^omna' a C^ontar^on'a B^ond^olla, muma Consiliarului imperialu si a Archimandritului de acestu nume, rep^os^o in 8 Iuliu c. n. in etate de 81 ani.

„Kolozsvári Közlöny“ intr'unu articulu de fondu au aflatu ocaziune a accentuá, ca in diu'a de 3° Iuliu, adica in diu'a deschiderei dietei transsilvane, cade tocmai amintirea „impartirei Apostolilor.“ D^orn^o va fi vorbitu „Kol. Közlöny“ intr'unu ceasu reu?! —

(Dar^o de on^ore.) Municipalityea din Reghinulu sasescu au daruit^o d. S^oalmen, fostului Comite alu nat^ounii sasesci, dreptulu de cetat^oni^o onorariu si unu pocalu de argintu, in semnu de recunoscintia cáci au staruitu pentru radicarea Reghinului la rang^o de orasiu.

(Unu invetiatoru cá v^oghitoru devii) „Herm. Ztg.“ etc. ne spune unu casu mai necredutu, ca intr'o comuna sas^osc^o invetiatorulu II s'aru fi alesu si chiamatu prin sorte sa pazesca viile prest^o véra. La tota nterplarea unu semnu!

Principatele romane unite.

Imprumutamu din „Gazeta Transilvaniei“ urmatórele depesie telegrafice fára nici unu comentariu din parte-ne, panacánu nu vomu aflá amenuntele in foile transcarpatine.

Eata depesiele!

Telegrame pré importante

ale „Gazetei Transilvaniei.“

Bucuresci, 17 Iuliu, 9 óre 10 min. inainte de am^odi:

Un'a armata de 400 ostasi straini parte mare poloni, a facutu invasiune pe teritoriulu Romaniei, in nóptea din 13. Iuliu, cari venira din Turci'a pe o corabia anglica. Ei fura provocati sa respectedie terenulu neutralu si sa depuna armele; ei inse respinsera ori ce arangementu si inaintara inlantrulu tieei, fára cá sa intre in Rusi'a. Trei companii soldati romani se tramisera dupa densii spre ai prigoni. In 15 fura adiunsi. Dupa provocari re'noite fára succesu au datu focu, spre a-si face drumu (printre ostasi.) La Cahulu fu lupt'a. Invasorii straini avura 57 vulnerati si 16 morti, intre cari 2 oficiri.

— 12 óre 4 min., sositu 2 óre 55 min.

Batai'a dela Castagali'a fu fórt^o viea. Soldatii romani cu tóte ca fura cea mai mare parte obositi s'au batutu cu bravura. Perderile lor^o suntu 18 morti si 45 raniti. Un'a miscare siréta din steng'a favorisá retragerea inamicilor, cari si parasira mortii si raniti pe locu.

Acésta espeditiune s'a organizatu in Turci'a print'unu renegatu, cu nume Sadik Pasi'a, ea nu e destinata atatu pentru Poloni'a, cátu, dupa cumu se descoperi din chartiele prinse, in contr'a principelui C u z a.

— 12 óre 10 min., sositu 3 óre 5 min.

Cu tóta superioritatea (numeru mai mare de armati) armelor^o lor^o, invasorii parasira campulu bataliei, lasánu mortii si raniti. Ei au inaintatu in lantru, nu cátra frontier'a rusésca. Se dice, ca acésta espeditiune este o machinatiune turcésca, spre a casuánu o incurcare gubernului romanu. In batai'a din 15 colonelulu Calinescu a perdutu 65 fetiori, dintre cari 18 morti. Elu nu incéta ai prigoni.

— 5 óre 37 min., sositu la 7 óre 10 min. sér'a.

Polonii au apucatu direptiunea cátra Husi (orasiu moldovanu, nu departe de Iasi), fára se intre in Rusi'a si vreau se acitie revolutiune. Noaua batalia se apropia. —

Caus'a polona

in privinti'a diplomatica inca totu stagnéza, cáci Rusi'a inca n'a respunsu la notele celor^o trei poteri apusene, adica la cele siese puncte: amnestia, representatiune, administratiune si limba nat^oni^oala, libertate religiu^onara si o sistema regulata de recrutare; se scrie in^osa, ca respunsulu aru fi gat'a si se va espedui cátu mai curendu din Petropole. Asiá sta caus'a polona in partea sea diplomatica; ear in cea bellica merge inainte necurmatu. Comitétulu-séu cum se numesceacum—Regimulu nat^oni^oalulu organizéza si reorganizéza cu tóte mánile, staruindu a se preface lupt'a defensiva de pán' acum in lupta agresiva. Si Rusii mergu inainte; actulu celu mai nou alu

Redactoru respundiatoru Zacharia Boiu.

lui Murawieff e unu ordinu, cá banii luati de prin cassele statului sa se rebonifice prin nobilii poloni in terminu de 10 díle, sub pedéps'a perderi averei. —

Regimulu nat^oni^oalulu a cercetatu perderile Polonilor^o de la inceperea revolutiunei si au aflatu, ca acestia au perdutu pán'acumu 40,000 ómeni, dintre cari 12,000 au peritu pe câmpurile de batalia, ceialalti suntu parte prinsii, parte dati in armat'a rusesca, parte fugiti in strainatate. —

31—1 Publicatiune.

1. In urmarea Intimatului a Inaltu maritului regescu locutiitoriu Consiliu^o a Ungariei din 11. Maiu a. c. Nr. 28,504 se deschide pana in 26 Iulie a. c. Concursu pe statia invatiatorésca de I. classa— cu propunere in limb'a romana si serba — din Mehala indiestrata cu emolumentele anuale de 168 f. v. a., 6 stangini de lemne si cortelu liberu.

2. In urmarea Intim. Consiliulu din 2 Iuniu a. c. Nr. 34,428 se deschide pana in 27 Iuliu a. c. Concursu pe statia invetiatorésca din liadaniu indiestrata cu emolumentele anuale de 126 fl. 4 jughere de aratura, $\frac{3}{4}$ jughere de gradina, 60 chible de grau, 80 punti de sare, 100 punti de clisa, 55 punti de lumini, 4 stangeni de lemne, 8 stangeni de paie si cortelu liberu.

3. In urmarea Intim. Consil. din 2 Iuniu a. c. Nr. 33,149 se deschide pana in 31 Iuliu a. c. Concursu pe stati'a invetiatorésca din Remetea temesiana indiestrata cu emolumentele anuale de 95 f., 3 jughere de aratura, 2 jughere de livade, $\frac{1}{2}$ jughere de gradina. 30 chible de grau, 30 chible de cucurudiu, 80 punti de sare, 100 p. de clisa, 15 punti de lumini, 9 stangeni de lemne si Cortelu liberu.

Deci doritori de a cuprinde aceste Posturi se avisa a substerne incóce pana in determinat'a diu^o Recursurile sale cuviinciosu timbrate, si provideute cu Extract de botezu si cu Documente despre capacitate, despre servitiulu de pana aci, si despre portarea politica si morala.

Timisió'r'a in 24 Iuniu 1863.

Meletiu Dregheciu,
distr. Prot. si Inspect. scol. alu Timisiórei

30—2 Incontr'a

bóleloru si epidemiiloru de vite,

ce grasséza in arsiti'a verei tare intre vitele cornute si peróse si chiaru si intre cai, se ntrebuintéza prafulu de vite de Kornenburg cu succesele cele mai bune cá mediu preservativu, si se póte trage totdeun'a curatu pri urmatórele firme:

In Sabiuu prin d. F. I. Zóhrer Bai'a mare S. Haradzeck,
„ „ d. L. Iahn, Aindu A. Bistritsany
„ Bistriti'a prin „ S. Dietrich Papa S. Bermiller
„ Orasthia „ C. Worsch Reghinulu sas. Dietrich et
„ Déju „ S. Kremer, Wachner
„ Clusiu „ I. Wolff Sepsí-S. György B. Vitalios.
„ Brasiov L. L. si A. Hesshaimer et comp.
„ „ Ios. de Gyertyanffy si fii.

DD. abonanti suntu rogati a tramite catu mai curendu prenumeratiunile, cá sa le potemu dá toti numerii de-la deschiderea dietei.

Redactiunea si Editor'a Tel. Rom.

Burs'a din Vien'a in (18|6 Iuliu 1863.

Metalicele 5%	77.	Actiile de creditu	194.
Imprumutulu nat. 5%	82. 45.	Argentulu	101. 65
Actiile de banca	797.	Galbinulu	5. 30%

Editor'a si tipariulu tipografiei diecesane